

חלקי בקהילתי

גליון 287

יהי חלקי עמהם

הרה"ג ברוך צבי גרינבוים שליט"א | ראש ישיבת דרך ה' - חלקי בקהילתי

לחזור בתשובה - לאן חוזרים?

מסע התשובה / ב

סיימנו את הטור הקודם בו עסקנו ב'מקום' אליו 'חוזרים' בתשובה, בשאלות יסודיות על דברי רבי שמלאי המתאר את ראשית הנשמה בתוך כל אחד מאיתנו:

"דרש רבי שמלאי: הוולד במעי אימו - נר דלוק לו על ראשו, וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו..."

ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים, ומלמדים אותו כל התורה כולה... וכיון שבא לאוריר העולם בא מלאך וסוטר על פיו ומשכחו כל התורה כולה... משביעים אותו, תהיה צדיק ואל תהיה רשע... והוי יודע שהקב"ה טהור... ונשמה שנתן כך טהורה היא. אם אתה משמרה בטהרה מוטב, ואם לאו הריני נוטלה ממך".

בדברי חז"ל אלו יש להתבונן:

א. מהו עניינו של הנר הדלוק על ראשו של העובר?

ב. מדוע מלמדים את העובר את כל התורה, אם בסופו של תהליך משכחים ממנו את הכול?

ג. מה פשר השבועה שמשביעים את העובר?

ד. האומנם ברגע שהאדם לא משמר נשמתו בטהרה, נוטלים אותה ממנו, והלא המציאות מראה שאנשים רבים אינם שומרים נשמתם בטהרה, ועדיין נשמת רוח חיים באפסם!?

מסלול אישי

אנו מגלים בדברי חז"ל אלו סודות נפלאים.

א. לכל אחד לפניו לידתו, נקבע מסלול חיים ייחודי רק לו. מסלול חיים זה כולל תפקיד בעולם, אותו עליו למלא. בהיותו ברחם אימו, מספרים לנו על התפקיד הזה, ומגלים לנו גם את אופן ביצועו הנכון.

ב. גילוי זה נעשה ע"י הארה של נר רוחני, שהוא לימוד תורה (נר מצווה ותורה אור...). היכול להאיר את אורחות חיינו של היהודי, מתחילתם ועד סופם. לימוד התורה העוברי - אינו לימוד כללי אחיד לכל נשמות העולם, אלא מותאם

לכל עובר באופן מיוחד, לפי כישוריו ותפקידו העתידי בעולם.

בזמן קדום זה טבע הקב"ה וצרכו בנו את הידיעה, שרק בהיצמדות לדברי תורה נוכל למצוא את יעודנו ולמלא אותו באופן מושלם.

ימים קדמוניים אלו היו ימים של תענוג מושלם. הכול היה ברור, הכול האיר! לא היו לנו ספקות, רק אושר צורף כל הזמן. ידענו מה מוטל עלינו לעשות - איך ומתי.

ג. כיון שתפקידנו בעולם המעשה לבחור בטוב ולזנוח את הרע, השכיחו מאתנו ברגע לידתנו את הידיעות החשובות ביותר שלמדנו, כדי שנוכל לבחור בטוב מתוך בחירה חופשית. אילו לא היו מלמדים לאדם את כל התורה

ימים מאירים

צילום אילוסטרציה: ברוך יערי

מראש, לא היה באפשרותו - למרות מאמציו הרבים, להבין אותה באמת. רק לאחר שנחקקה התורה בנשמתו, יש לו אפשרות להשיג אותה מחדש.

ד. כל השכחה הכפויה הזו, נעשתה רק בזיכרוננו המודע, הזיכרון של הגוף הגשמי, שמשפיע באופן ישיר על מעשינו. אך בבת-המודע, וברבדים העמוקים של האישיות, נמצאת ופועלת 'נשמה' שהיא החלק האלוקי הטמון בנו, ובה נשארו מוטבעות וצורבות הידיעות אותן לימדו אותנו בזמן התהוותנו הראשונה.

ידיעות עמוקות אלו, הצורבות וחתומות במחותה של הנשמה האלוקית שלנו במשך כל חיינו, יכולות להנחות את היהודי באופן טבעי, למלא את ייעודו בחיים.

אכן, יעוד זה יכול להיות מוסתר על ידי הפרעות מגורמים חיצוניים; בלבולים, התעיות ויצרים, המסיטים מחשבותיו של אדם ורצונותיו מייעודו האמיתי.

עלינו להקשיב לקול הקדומים המדבר בתוכנו, המזכיר ימים בהירים

אך על האדם לזכור בכל זמן את ענין יעוד נשמתו, ולחפש אחר קרבת האלוקים, שיעזור לו למלא את התפקיד שיועד לו.

ה. כיצד ידע האדם, האם אכן הוא צועד לאורה של אותה דרך קדומה שהתוותה לו? רק אם ירגיש סיפוק פנימי ושמחת חיים. ובכל פעם שיעזב בדרך הלא נכונה שנקבעה עבורו, ירגיש חוסר סיפוק וקול פנימי ושקט בתוך הלב - הקורא לו לחשב מסלול מחדש.

ואיך ידע היהודי לקבוע את מסלול חייו הנכון והמדויק?

רק קירבת אלוקים המיוצרת ע"י עמל לימוד התורה וקיום המצוות, יכולה לאפשר לנשמה - החלק האלוקי שקיים בנו - להאיר לגוף את דרכו הייחודית, ולהחזיר לו את האבדות הרוחניות שאיבד בהגיעו לעולם.

השבועה שנשבע כל אחד מאתנו להיות צדיק, עומדת ביסוד המצפון היהודי שפועם בכל אחד, ומבעיר בנו את הדרישה לטוב, ואת תחושת חוסר השקט והנחת מכל דבר הרחוק מרצון האלוקים. כאשר היהודי שומר על נשמתו בטהרה, דהיינו, נשמע לקולות המדויקים הבוקעים ממנה ומנחים את הדרך שנקבעה לו - חיי מאירים. יש לו סיפוק מעצמו והוא שמח.

אך כשאינו נשמע אליה, והוא מתנהג בחיי ללא הקו האלוקי שמנחה נשמתו, 'נוטלים אותה ממנו' - כלומר, נשמתו כביה ונטולה מתוכו, וחיי מלאים ספקות עצב ומבוכה. הוא נראה חי רק מבחוץ, אך בתוכו הוא מת...

דברים יסודיים אלו, הם הנמציתים של דברי חז"ל על ראשיתו של מסע החיים של כל אחד מאתנו.

איך מוצאים ב'אלול' את אותו מקום קדום ונכסף שהיינו בו - בע"ה בשבוע הבא.

מבצע מזוזה

מדור הלכתי

עמוד 2

ההיסטוריה חוזרת

נחמדים מזהב

עמוד 3

התנגשות חזיתית

מדור חדש

חלקי בעמלי

עמוד 4

מתנה טובה

חלקי במנוחות

עמוד 6

המדע משתומם

שמח בחלקי

עמוד 7

למה להלחיש?

דברים כהווייתם

עמוד 8

חלקי בקהילתי

תשלוח קבלה לסעיף 46

מזוזות ביתך

בשבוע שעבר עסקנו בבדיקת תפילין, לאור דברי המטה אפרים על מנהג בדיקת תפילין ומזוזות בחודש אלול. השבוע נעסוק בהלכות מזוזה המצויות

שאלה: מהו הגודל המינימלי של חדר מגורים שחייב במזוזה, ומה דינו של חדר הקטן ממידות אלו?

תשובה: בהלכה מבואר שחדר שקטן מד' אמות על ד' אמות פטור ממזוזה, משום שרק 'בית' חייב במזוזה וחדר שאין בו שיעור זה אינו נחשב ל'בית'.

במדידת גודל החדר יש שני נידונים בהלכה. ראשית, שתי הדעות במידת ד' אמות הידועות כ'שיעור חזו"א' ו'שיעור ר' חיים נאה'. לר' חיים נאה השיעור הוא 1.92 מטר, ולחזו"א השיעור הוא 2.32 מטר.

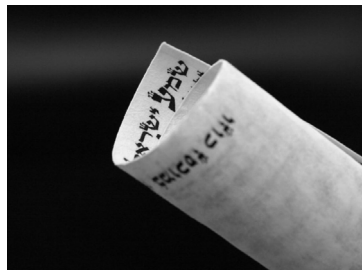
נידון נוסף, האם שיעור ד' על ד' פירושו לכל הפחות 4 אמות בכל צד, או שהעיקר שסך הכל יהיה בחדר שטח של 16 אמות מרובעות [המושג ההלכתי נקרא 'ש' בו כדי לרבע']. ולפי זה גם חדר של 6 אמות על 3 אמות יהיה חייב. להלכה נפסק לקבוע מזוזה בלי ברכה בחדר כזה.

הלכה למעשה, יש לנהוג כדלהלן: בחדר ששטחו הכולל הוא 3.6 מ"ר, יש לקבוע מזוזה בלי ברכה. בחדר שיש בכל צד יותר מ-2.32 מטר, ודאי שצריכים לברך על קביעת המזוזה. אם שטח החדר הוא ס"ה 5.4 מ"ר, יש בכל צד לפחות 1.92 מטר, אפשר להקל ולברך, משום שיש כאן מעין 'ספק ספקא' לחייב את החדר במזוזה.

בחדר הקטן ממידות אלו יש לקבוע [בלי ברכה] מזוזה בצד שמאל של הנכנס לחדר. דין זה מבואר בדברי ר' עקיבא איגר ועוד פוסקים, ונקרא בלשון ההלכה 'מין החזור', ובעז"ה נשתדל לבאר דין זה באחד הטורים העתידיים.

שאלה: המסדרון שמוביל לחדרים בחלקו האחורי של הבית שלי אינו רחב ד' אמות. האם פתח המסדרון הזה חייב במזוזה? ואולי מסדרון פטור ממזוזה גם אם יש בו רוחב של ד' אמות, משום שלא גרים בו?

תשובה: הפתחים חייבים במזוזה על אף שאין בהם את הגודל של החדר המינימלי. הסיבה לכך היא שחדר המיועד למעבר לחדרים אחרים, חייב במזוזה, לא מצד המגורים הראויים בו, אלא משום דין 'בית שער'. ומכיון ששיעור ד' אמות נובע

בדיקת תפילין

מכך שזה הגודל המינימלי בו ניתן לגור, אין צורך בד' אמות בבית שער, משום שהוא אינו מיועד למגורים. מאותה סיבה, המסדרון חייב במזוזה רק אם הוא מוביל לחדרים שחייבים במזוזה, אולם כאשר הוא מוביל רק לחדרים שפטורים ממזוזה [כגון לחדרי שירותים, חדרים קטנים וכדו'] אין חיוב מזוזה בפתח המסדרון.

יש לשים לב שלפעמים הכניסה למסדרון תהיה פטורה ממזוזה משום שאין בכניסה צורת פתח שמחייבת במזוזה, ובהלכות זו של אופני הפתחים שחייבים או פטורים ממזוזה ישנם פרטים שמצריכים שאלת

רב שבקי בהלכות מזוזה, והעידן הדיגיטלי מאפשר בקלות את בירור ההלכה בפתחים אלו.

שאלה: האם מחסן חייב במזוזה? ומה בנוגע למשרד או חנות, האם הם חייבים במזוזה?

תשובה: כל מקום המיועד לאחסון חפצים הנצרכים לאדם לשימוש, חייב במזוזה הגם שלא גרים בו ממש. מקום זה נקרא בהלכה 'בית האוצר', וחיובו מן התורה. חיוב המחסן הוא רק באופן שהוא נכנס לתוך המחסן בשביל להוציא ולהכניס את חפציו, אולם אם הוא מכניס ומוציא את תכולת המחסן בלי להכניס פנימה, אינו חייב במזוזה.

בנוגע למשרד, אם מדובר במקום המשמש רק לעבודה במשך כמה משעות היום ולא לאכילה ולשינה, מעיקר הדין הוא פטור ממזוזה, משום שעיקר חיוב מזוזה הוא על 'בית דירה', ועיקר דירתו של אדם הוא באכילה ושינה, ולא בעבודה משרדית [כך אנו מקווים לפחות...]. עם זאת, מנהג העולם לקבוע מזוזה גם במשרדים, והנהוגים כן יקבעו את המזוזה בלי ברכה. משרד המיועד גם לאחסון מסמכים תיקיות וכדו' יש יותר מקום להצריכו במזוזה, אולם מכיוון שגם כאן אין זה ברור שזה עיקר ייעודו של המשרד, אין לקבוע את המזוזה בברכה.

חנות בדרך כלל חייבת במזוזה, משום שהיא מיועדת גם לאחסון המוצרים הנמכרים בחנות, והגם שעצם השהייה בחנות לא מחייבת במזוזה משום שלא אוכלים וישנים שם, מכל מקום מצד 'בית האוצר' יהיה חייב במזוזה.

מעניין לדעת

סופר ירא שמים - כמה זה נצרך?

שלא כמו הפרסומים בסגנון 'אינסטלטור ירא שמים' הצורך לקנות מזוזה מסופר ירא שמים הוא אמיתי. בהלכות מזוזה יש הלכות הפוסלות את המזוזה בלי שאפשר להבחין בכך בבדיקה חיצונית, ורק יראת השמים של הסופר תוודא שהוא לא מוכר מזוזה פסולה.

למשל, בכתיבת מזוזה יש דין 'כסדרה'. המזוזה צריכה להיכתב כולה לפי הסדר, כך שאם בסיום כתיבת המזוזה התברר לסופר שהוא שכח לכתוב אות אחת בתחילת המזוזה, הוא לא יכול לכתוב או לתקן אותה משום שבכך יוצא שאחת האותיות נכתבה אחרי המילים שאחריה. אילו יתקן כך, המזוזה פסולה. אך אין כל דרך להבחין בפסול זה בבדיקה חיצונית.

ביכורים - תולדות עם עולם

מפרשי התורה עמדו על כך שמצוות ביכורים נאמרת דווקא עם הכניסה לארץ ישראל: והיה כי תבוא אל הארץ.... ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך.... גם את אופן קיום המצווה המתואר: "ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום... וענית ואמרת... ארמי אוֹבֵד אבי..." מבאר הרש"ר הירש כך: "האמירה הזו באה להזכיר לישראל, כי לא בזכות עצמם זכו לנחלת הארץ, אלא משום שה' קיים את שבועתו לאבותיהם. על כן יספרו את ההיסטוריה מתחילתה, ויכריזו בפה מלא: בעת ייסוד הקיום הלאומי היהודי לא פעל שום גורם אנושי, אלא רצון ה' לבדו."

כלומר, הזכרת ההיסטוריה היא ביטוי של הכרת הטוב. בעל הביכורים מתבונן לאחור על ראשית האומה, ומבין שכל מציאותו בארץ נשענת על רצון ה' בלבד - ומתוך כך הוא מודה ומשבח.

לעומת זאת, הרמב"ן מפרש את לשון "הגדתי" - כמו "ספרתי". כלומר, אין זו רק הודאה אלא גם חובה לספר ולשחזר את ההיסטוריה של עם ישראל, ואת הישגותיו לאורך הדורות. האבן עזרא מוסיף, שהאמירה היא "כדי שישמעו הקטנים", ללמדנו שמדובר במצוות סיפור חינוכית לדורות - להנחיל את התודעה שקיימנו נובע אך ורק מרצון ה'.

אחרי שנות נדודים וייסורים ארוכות, נפתח פרק חדש בתולדות האומה: חיים בארץ ישראל. כעת, קיים סיכון שהעם יבקש לעצב לו זהות חדשה המתאימה למצבו החדש. אך כל סטייה ולו הקטנה ביותר מן הדרך שהנחילו לנו הדורות הקודמים - מהווה שינוי של ממש, ומסכנת את נצחיות העם. ענין זה מרומז במה שנקראו ישראל "גוי אחד בארץ", בדומה ל-"ה' אחד". כשם שאחדותו של הקב"ה היא מוחלטת ונצחית מכל הבחינות, כך אחדותו של עם ישראל בארץ נצחית ואינה סובלת כל שינוי או פירוד.

לעומת אומות העולם הכותבות את סיפורן מתוך המאורעות, בעם ישראל

מוטל עלינו לשנן ולזכור, כי המאורעות ההיסטוריים הם חוליה נוספת בדברי ימי עמנו

- הקב"ה הוא הכותב ואנו המילים הכתובות בספרו. המאורעות אינם מעצבים אותנו, אלא משמשים כמה עליה מתגלה רצון ה'.

מעתה נבין מדוע מצווה התורה להביא ביכורים, רק לאחר ההתבססות בארץ. באותה שעה גדולה, בה עלול להתעורר רצון לעצב זהות חדשה, באה מצוות הביכורים - להזכיר ולהזהיר שאין דרכנו להשתנות בהתאם למצב המשתנה, אלא להשריש בלב הדורות כי היסוד נשאר נצחי ואינו תלוי במאורעות. "הקיום הלאומי היהודי פעלו רק רצון ה' וכוחו הכל יכול, ושום גורם אחר לא השתתף ביצירת הלאומיות" (רש"ר הירש).

סכנה זו קיימת בכל דור. בעת מאורעות מכוננים, כשהלבבות נישאים בתחושת "התחלה חדשה", מתעורר שוב הפיתוי לחשוב שהמצב החדש דורש זהות חדשה. והמסר של פרשת ביכורים הוא ברור: אין כאן התחלה חדשה, אלא המשך ישיר לסיפור הנצחי שכותב הקב"ה.

גם בזמננו, בשעת מלחמה קיומית - מאורע היסטורי בתולדות האומה - גוברת רוח של שינוי ותחושת לאומיות מתפרצת. לפיכך, חובה על כל אחד ואחד לספר את סיפור קיומו של עם ישראל לבניו, כפי שנצטוונו במצוות ביכורים. להחדיר בלבבות כי המאורעות אינם מגדירים אותנו, אלא אנו עומדים בנצחיותנו, בלי שום שינוי מהדרך שהנחילו לנו הדורות הקודמים.

הקהילה הגדולה

ביום שני בבוקר, עת התבשרנו כולנו על הפיגוע הנורא בצומת רמות בירושלים, הלב החסיר פעימה. אין מי שלא מכיר את הצומת, אין מי שלא הבין מיד שהנפגעים הם מהקהילה החרדית. כל ישראל חברים, וכולם יש להם חלק לעולם הבא, אבל מציאות חיינו בארץ הקודש, מגדירה את המגזר החרדי כקהילה אחת, שכל חבריה מרגישים ערבות ושותפות הדדית.

בפרשת השבוע, מביא האדם היחיד את ביכורי פירותיו, אל הכהן בבית המקדש, ואומר תחילה 'הגדתי היום...' כי באתי אל הארץ... אך לאחר שהכהן מניח את הטנא לפני המזבח, הוא עובר לתאר את תולדות עם ישראל, ופותח בתיאור הקדום: 'ארמי אוֹבֵד אבי...' מעמיד את עצמו כחלק בלתי נפרד מקהילת ישראל, שהחלה את דרכה באור כשדים וארם נהריים.

לפעמים קל לנו יותר לראות את עצמנו כיחידים, בודדים, שסוללים את דרכם לבדם. אבל עמוק בפנים, בתוך אבני היסוד של הווייתנו, אנחנו חלק בלתי נפרד מקהילת הברית, שצועדת כאן בעולם כבר 3,300 שנים. יהודי אף פעם לא הולך לבד, ובכל מקום הוא צריך את הקהילה שלו. זו דרכנו בעולם.

מה שנכון לגבי עם ישראל, ולגבי החברה החרדית, נכון גם לגבי המעגלים המצומצמים יותר של השכונה והסביבה. אנחנו חייבים להישאר מחוברים, בכל הרבדים, אל הקהילה שלנו. היא מקור הכח שלנו, וגם מגדיר הזהות שלנו.

גם תנועת חלקי בקהילתי, היא בעצם קהילה מורחבת. החל מהשבוע נפרסם מדור בו ישתפו חברי הקהילה, מידע וטיפים מתחום עיסוקם. כך יתרום כל יחיד לקהילה כולה. גם אתם מוזמנים לכתוב לנו טורי ידע והעשרה בתחום עיסוקכם, לסייע וגם להיחשף ללקוחות פוטנציאליים מתוך הקהילה הגדולה שלנו.

קריאה מהנה
המערכת

'חלקי' חלקך!

**בוגר ישיבה ועובד ?
גם לך מגיע 'אלול' ... !**

מנסיין -

בלי קהילת חברים משלך -

יהיה לך קשה לעשות את זה...

'חלקי בקהילתי' - בדיוק בשביל זה...

תורה. תפילה. קהילה. זהות.

כדי שגם לך יהיה חלק ב'אלול'..

להצטרפות: 02-6260115

במחזור זה נפרסם מיד שבוע טורים של בעלי מקצוע בתחומים שונים שחלקן עצות שימושיות מניסיונם האישי

עו"ד שמואל אלחר
חלקי בקהילתי רמב"ש ג
052-5637093

עזרה ראשונה משפטית

נתחיל עם תיקים פשוטים אבל קורה לכולנו: תאונות דרכים.

נכון. הנהג שלפניך נסע איטי להחריד ואולי קצת הגיע לו. גם העץ קפץ לפתע למרכז אי התנועה, אבל דקה אחרי ההלם, בואו ננסה להתעשת ולמקסם את המגיע לנו, ולא לעשות טעויות שלאחר מכן נגמגם עליהן.

נזקי רכוש:

תאונות קלאסיות בהן נגרמו נזקים לרכב ושני הנהגים יוצאים בעזם.

יש מס' כללים שחשוב שתפעלו על פיהם:

א. יכול להיות שאתם מוקלטים ברגע זה או שיש עדים נוספים ששומעים לכן אל תודו בכלום. בוער לכם להודות ולבקש סליחה? אפשר גם למחרת. לא תמיד אתם מבינים את הסיטואציה באותו רגע וחושבים שאתם אשמים וזה רק בגלל שהנהג השני נראה מאיים. חכו עם זה. תציעו מים, או לחייג למד"א. איך קרה ולמה קרה? תשאירו למחר. תחליפו פרטים ותיפרדו לשלום.

ב. תנסו אתם לנשום שניה ברכב, להדליק את הרשמקול בנייד ואז לצאת. אולי הצד השני לא קרא את הטור הזה ותצליחו לתעד הודאה עסיסית.

ג. תצלמו כמה שיותר תמונות של שני כל הרכב מכמה זוויות והיכן הרכבים עומדים בכביש.

ד. נסו לאתר שמות וטלפונים של עדים פוטנציאליים (לא כאלה שמניפים כלפיהם אצבע מורה ומבט מאשים).

ה. אל תפנו לביטוח באותו יום אלא למחרת. אין חובה באותו יום.

ו. ברוב המוחלט של המקרים אם יש ביטוח, אין צורך לשכור עו"ד. אך נסו להתייעץ עם עו"ד לפני מילוי הטופס לביטוח או השיחה הטלפונית עם המוקד.

ז. אל תתקנו את הרכב לפני אישור של המבטחת.

ח. אל תשתהו עם בדיקת שמאי רכב. בצעו אותה לכל המאוחר עד שבועיים מיום התאונה.

ט. ניסיתם לסגור ביניכם? תשתדלו לפחות שלא יהיה תיעוד.

י. אל תגעו בסלולרי בנהיגה ולא תצטרכו את הטורים הבאים שיעסקו בנושאים יותר מורכבים, בנזקי גוף ובכתבי אישום חמורים.. נסיעה טובה.

יזי וחברי קהילות חלקי בעלי מקצוע בשלל תחומים שונים ומגוונים - יש לכם מידע וטיפים שימושיים לחלוק עם קוראי הגיליון? פנו אלינו ונשתדל לפרסם.

הרה"ג שלמה ליפשיץ

רב הקהילות החרדיות הר יונה ג' ויסודות בני ברק

אלול - מאז ולתמיד

מספרים כי הקמת מסילות הברזל לרכבת הנוסעת בקו שבין רוסיה ליפן, היתה דבר פלא, איש לא הבין מדוע החליטו להשקיע סכום רב כל כך, להקמת קו נסיעה מיותר כמעט. אך כשהגיעו ימי השואה הארורה, ותלמידי ישיבת מיר ברחו מציפורני הנאצים על אותן מסילות. אז הבינו, כי הן נוצרו למען בני הישיבות, להצלת שארית הפליטה, ולזכות אותנו בגדולי התורה ותלמידיהם ובהמשך שרשרת הדורות של מסירת התורה.

לא רק מסילות הברזל נוצרו למען עם ישראל, כל המציאות קיימת למען עם ישראל, לעבודת ה', לקיום התורה ומצוותיה, וקיום הקשר בין כנסת ישראל וקודשא בריך הוא.

אנו אומרים בתפלות יום הכיפורים: "אנו בניך ואתה אבינו, אנו עבדיך ואתה אדוננו... אנו רעייתך ואתה דודנו... אנו עמך ואתה מלכנו..." הקשר בין כנסת ישראל לקודשא בריך הוא, הוא קשר רב אנפין, ונראה שבכל דור יש ביטוי לפן אחר של הקשר. בדורות עברו הפחד היה מפגיש את האדם עם בוראו. הפחד לא היה העיקר, אלא האהבה. רק שהיראה הייתה הקרקע היציבה-המצע הנכון, לצמיחת האהבה. בדורנו, הפחד אינו מצמיח אהבה, אלא מרתיע ומרחיק.

אין ערך בפחד כשלעצמו. הוא רכיב חשוב בתוך מערכת יחסים. בדורנו, הפחד צריך להיות קיים במקום הראוי לו, מבלי לבלוט ומבלי שירדפו אחריו. אחרי שהאדם יתחבר לעבודת ה', אחרי שרגשותיו יופעלו, הוא ימצא את עצמו ממילא גם ירא מה', הוא ימצא את עצמו חושב על חרדת הדין, אך הפחד והחרדה יהיו קיימים בתוך מערכת שלימה של קשר, קשר אוהב ומיטיב. יהודי בן ימינו המודע לרגשותיו, עובד את ה' עם כל רגשותיו.

עבודת חודש אלול היא לעודד את הרגש, ולהגביר את המודעות. אין נעם בהתרפקות על העבר

מרבית בימי חודש אלול לדבר על שנים עברו, וכך יאמרו המושלים: "בשנים עברו, היו כולם חרדים בחודש אלול מפחד הדין". רק בדורנו, דור עצל וחלש, לא מרגישים מספיק את החרדה. גם העוסקים בימי האהבה של חודש אלול, מתרפקים על הפחד שרק מחולשתנו איננו עוסקים בו, עקב ירידת הדורות. כלומר, אם זכית ותפסת אי אלו שעות של חרדה ופחד זכית לאלול אמיתי, אך אם לא - כשלת. המקילים מספרים כי הכישלון הוא לא שלך אלא של הדור כולו, אך לאלול אמיתי לא זכית.

ובכן, דור דור ודורשיו. לכל דור מסילות משלו, המקשרות את לב האדם לעבודת ה'. סיפורים על דורות עברו. דומים לאב שאומר לבניו "אני לאבי לא הייתי מדבר כך". האם יש בזה טעם? אולי כן, לשם הידיעה שיש מערכת קשרים אחרת, ורק אם זה נאמר תוך הבהרה שאין כאן דרישה לחזרה אחורנית, הודאה על הקשר המיוחד לו הוא זוכה עם בניו, קשר שהוא ואביו לא זכו בו. אוי לאב שחפץ שילדיו יחושו שהקשר ביניהם כושל.

ההתרפקות הזו אינה מועילה, והצורך לנצור רגע של פחד, מטעה את האדם, ומוביל אותו לריחוק. צריך לעודד את הפעלת הרגשות, ללבות את הרגש החי והאהבה הבוררת, ואת המודעות הרגשית אל עבודת ה'. חודש אלול צריך להיות חודש בו נפיק את המירב של הפעלת הרגשות שלנו לעבודת ה'.

אלול בוער

בקהילות חלקי בכל רחבי הארץ, הגבירו חיילים לתורה, גם השבוע. סיומי מסכת, שיעורי הכנה לימים הנוראים, ושגרה ברוכה של לימוד קבוע. אנחנו כאן כדי לעדכן, ולהביא את המראות משובבי הלב.

בקהילת מרכז העיר פ"ת, חגגו השבוע גם את סיום מסכת ע"ז, וגם את לימוד הלכות בשר בחלב בטוש"ע, בשעה טובה ומוצלחת

חברי הקהילה ברכסים, אירחו השבוע את הרה"ג דניאל רייבין שליט"א מרבני חלקי בקהילתי, אשר מסר שיעור מרתק, והדליק את בית המדרש בדיון סוער, כדרכו.

חברי הקהילה בצפת, נהנים מידי שבוע משיעור ההלכתי של הדיין הרב אפרים שימלמן שליט"א. בין אם הוא נמסר בשעות הערב, ובין אם הוא מתקיים בשעות הבוקר, בכדי שחברים נוספים יוכלו להשתתף

הקהילה במערב בני ברק, מקפידה לערוך סיומי מסכת מפוארים, לכבוד התורה ולומדיה. גם השבוע, עם סיום מסכת עבודה זרה בשעטנ"ט, נשכר מתחם רחב ידיים במושב צפירה, שם חגגה הקהילה את האירוע המשמח

ברחובות, מסר הגאון רבי שלמה ליפשיץ שליט"א מרבני חלקי בקהילתי, שיעור מרתק לחברי הקהילה במסגרת לימוד ליל ששי

בקהילת מעלה עמוס, האזינו לשיעורו של הרב משה קינרייך, שעסק בהדרכה מעשית של הלכות הדס וערבה

קהילת רמת ב"ש א', התכבדה לארח את הגאון רבי אלימלך קורנפלד גאב"ד רמה א' ורב קהילת הגר"א, לשיעור בהלכה ואגדה, ברוח הימים האלו.

וברמת בית שמש ג' נהנו החברים משיעורו הקבוע של הגר"א יודקאווסקי שליט"א האהוב, המבאר בבהירות סוגיות הלכתיות אקטואליות

25 שעות

המתנה היקרה כל כך,
משנה את חיינו ומעניקה
להם עומק לא מכאן

חיצוניים, ולייצר את העולם החומרי. בשבת, אנו בונים את העצמי שלנו. הקב"ה נתן לנו ששת ימי מעשה לברוא את העולם הגשמי ואת יום השבת לברוא את עצמנו. איך נוכל לעשות זאת, רק על ידי מנוחה, היום יש כל מיני שיטות שעוזרות לנפש: NLP, CBT, וכדו', כולם מדברים על כמה דקות ביום של שקט רק ככה אתה יכול להתקדם ולהמשיך ליצור עוד ועוד, השבת היא הזמן שניתן לנו למנוחה כדי שנוכל להתקדם, ולא מדובר במנוחה סתמית כמו אומות העולם, אלא 25 שעות של מנוחה שאתה רוצה בה. היצירה של ימי השבוע נמצאת במנוחה של שבת.

היו שואלים אותנו מה המתנה שהיינו רוצים לקבל? מן הסתם יש לכל אחד תשובה משלו. אבל יש משהו אחד שמן הסתם יתאים לכל אחד, חופש, מנוחה, אולי הייתי מדייק וקורא לזה זמן לעצמך.

לאורך השבוע המרדף אינו פוסק, לקום בבוקר לילדים, עבודה ומשפחה, וחזור חלילה. לפעמים אנחנו מבקשים לנו במהלך היום רק עשר דקות של מנוחה אבל לא משיגים. כאן, הקב"ה נתן לנו 25 שעות שהם רק שלנו, ניתוק מהעולם הזה, "להתענג בתענוגים ברבורים ושלי ודגים", 25 שעות של מתנה.

לכל אחד מאיתנו ניתנת הזכות לבחור במה למלאות את אותן שעות. ודווקא לאדם שבמהלך כל היום רץ ומתרוצץ מפה לשם ומשם לפה, עשרים וחמש השעות האלו הם חסד אמיתי.

כל השבוע, עסוק האדם ליצור דברים

כדרכם של זוגות צעירים, ישבנו למחרת החתונה - אני ואשתי תחת קורת הגג הנקראת יחידה - ביתנו הקטן. ערמת מתנות מונחת במקום הנקרא סלון, ואנחנו פותחים בזו אחר זו. בין המתנות היתה קופסה עטופה בנייר יפה, הסרנו את העטיפה, ולעינינו נגלתה קופסת עץ יפהפייה עליה עיטורי כסף נאים. כשפתחנו אותה, הופתענו לגלות שהיא ריקה מכל. מעניין מאוד, אמרנו אחד לשני, מה זו הקופסה הזו? השארנו את הקופסה בצד, ובילילה כשהגענו לשבע ברכות שערכו אחי, סיפרתי לאחד מהם על הקופסה המוזרה. מי נתן לך את הקופסה? צחק אחי. נקבתי בשם נותן המתנה, והוא צחק שוב: שיהיה בריא... כל חתונה אותה המתנה. שאלתי אותו פעם מה הסיפור, והוא הסביר שהקופסה יפה ואת השימוש בה כל אחד יעשה כרצונו.

נזכרתי לאחרונה במקרה הזה, כשהדהדו באוזניי, המשפט שעליו אנחנו מדברים, "מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה". לו

חלקי בקהילתי לאורם של גדולי התורה

לילדי חלקי

מנדי פרומר

חידות לכל המשפחה לשולחן שבת
לע"ר שמואל בן ר' דב ודבורה בת אברהם שמואל הכהן

- א. באיזו ארץ היו ישראל בזמן בו ה' אמר למשה רבינו את הדברים שכתובים בפרשתנו?
- ב. כשיש את התכונה הזו לאדם היא נחשבת תכונה טובה. בפרשתנו זה נאמר דווקא על המכות שה' יתן עלינו חלילה (משום שהן עושות את השליחות שהוא הטיל עליהן)
- ג. מי שלט על ארץ חשבוני?
- ד. מה אויבנו ישימו על צווארינו? (רמז: אסור לשים את זה על פרה אדומה, ואם שמים את זה אי אפשר להקריב אותה)
- ה. מהדברים האלה צריך להביא ביכורים?
- ו. איך נקרא הארבה שיאכל את פרי עצינו?
- ז. איך נקרא החלק העליון של הראש?
- ח. כאשר לא נהיה רגועים בארץ הגויים, באיזה מצב יהיה הלב שלנו?
- ט. במה צריך לצבוע את האבנים שמקימים לאחר שעוברים את הירדן? (היום מקובל לכתוב את זה באות ס' דווקא...)
- י. מי תאכל את הענבים ככרם שלנו אם לא נשמע בקול ה'?

- א. הנוסח שצריך לומר כשמביאים את הביכורים - 3 מילים, כולן מתחילות באות א'
- ב. איזו מצווה צריך לעשות עד ערב פסח בשנה שלאחר הפרשת מעשר עני?
- ג. מה יהיה החמור שלנו אם לא נשמע בקול ה'?
- ד. מה לא ייתר בשדותינו הגוי שה' יביא לארצנו אם לא נתנהג כראוי?
- ה. כיצד אנו מבקשים מה' שיסתכל עלינו מהשמיים?
- ו. מה המילים הבאות לאחר "אמי אבד אבי"?
- ז. מילה נרדפת ל"אימה ופחד"
- ח. מי בין השאר קיבל לנחלה את הארץ שממזרח לירדן?
- ט. איך נקרא הסל שבו מביאים את הביכורים?
- י. מה יעשה לנו האויב שיבוא בשערינו? (רמז: אחים אוהבים לפעמים לעשות את זה אחד לשני...)
- כ. ביטוי המתאר "ציפייה חזקה" (רמז: יש בביטוי הזה את שמו של אחד מבני אלימלך, ממגילת רות)
- ל. מה הפעילו עלינו המצרים בארץ מצרים?

גידור ושמואל

ה' ית'ל	ז' ית'ל	ח' ית'ל	ט' ית'ל	י' ית'ל
י' ית'ל	יא' ית'ל	יב' ית'ל	יג' ית'ל	יד' ית'ל
טו' ית'ל	טז' ית'ל	יז' ית'ל	יח' ית'ל	יט' ית'ל
כ' ית'ל	כא' ית'ל	כב' ית'ל	כג' ית'ל	כד' ית'ל
כה' ית'ל	כו' ית'ל	כז' ית'ל	כח' ית'ל	כט' ית'ל

מדעים מדויקים

המדע מעולם לא הוסמר לקבוע אם יש או אין, אם בכלל

הם יעמלו לְקַלֵּף וְלִקְלֹף / בְּלִי הָרֶף לַחֲצֹב
וְלַחֲשֹׁף / וְהִנָּקְדָה, הֵיכָן הִיא תִּקְוֶם? //

כְּמָה סְפִירוֹת אַחֲרֵי הַפְּסִיק / כְּמָה שָׁנוֹת
אוֹר שׁוֹפֵף עוֹד חֶלְקִיק / קָרוֹ תִּשְׁלַח, תִּפְתַּח
עֲדָשָׁה / לֵיד הַנִּגְלָה - סְתוּמָה חֲדָשָׁה... //

תִּאֲצִי בְּמַחֲשָׁב, עוֹדֶךָ מְגִשֵּׁשׁ / וְכָל דָּבָר בְּיָד
מְמַשֵּׁשׁ / אֲזֵי עַד אֵיפֹה אֶתָּה יוֹדֵעַ, עַד הֵיכָן
אֶתָּה מֵבִין / עַד לָאֵן אֶתָּה רוֹאֶה - יִמָּשֵׁשׁ
אֶתָּה מֵאֲמִין...

כל הכפירות המתגלות בעולם, נועדו למטרה הסופית - גילוי כבוד מלכותו בעולם. כשתתגלה התיאוריה האמיתית של הכל, אותה מחפשים כסומים מדענים כבר עשרות שנים, יכירו וידעו כל יושבי תבל איך כל הכוחות בעולם יונקים את קיומם מהבורא יתברך המחיה את כולם. הכל מסתדר עם הכל, כי הכל נובע ממקור אחד. ביום בו יהיה ה' אחד ושמו אחד.

התרחש המפץ הגדול, ואיך פעלה הנוסחה המפורסמת $E=mc^2$ בכיוון ההפוך, ופרץ אדיר של אנרגיה, יצר את כל החומר המוכר לנו. בסיום הספרון, הוא נדרש לשאלה המסקרנת מכולן: מה גרם לאותו מפץ עצום להתרחש? מה קדם לשלוש השניות האלו, בהן ירה הבורא את אבן הפינה של עולמו, וטבע את אדני הבריאה.

ובכן, מתנצל מר וינברג. המדע יכול לחקור רק את החומר הנמצא, לפיכך, השלב בו טרם התקיים חומר, אינו מתחום עיסוקו של המדע, ואין הוא עוסק בו כלל ועיקר. בכך הוא מודה ועוזב, שהקביעה על פיה המטאפיזיקה אינה קימת, נובעת מסמכות שהמדע לקח לעצמו, ממש כאילו היה בית המשפט העליון של מדינת ישראל בשבתו כעל כיסא ממלכתו.

כתב את זה יפה, המשורר הנפלא מאיר אריאל ז"ל בשירו 'מה חדש המדע' (המלצת האזנה. גם לביצוע המבריק של שולי רנד) בו הוא שם ללעג וקלס את המדענים המתיימרים להבין הכל:

אומרים גם שהמדעים / עוד מעט קט
והם מגיעים / לפענוח סוד החיים / וכל
סודות היקום. // אֲבָל עַל קוֹ הָאֵינְסוֹף /

בכל דור ודור מופיעה על במת ההיסטוריה, כפירה חדשה איתה אנחנו נדרשים להתמודד, דור דור ודורשיו. בעשורים האחרונים, מבשר התפיסה הכפרנית, הוא מה שנקרא "המדע", בשמו טוענים מדענים מדופלמים שאין כלום כי לא היה כלום.

קולמוסים השתברו, הרצאות נמסרו, אך בסופו של דבר, דעת לנבון נקל, שאין למדע כל יתרון בבואו לדון בשאלות הקיום של חיינו עלי אדמות. המדע רואה את אשר לפניו ואותו הוא מנתח, ממין, מפרק ומגדיר ברוב כישרון. הוא הזניק את התנהלותה של האנושות עלי אדמות בכמה וכמה רמות. הטכנולוגיה קפצה לשמים, שוברת את מהירות הקול, והרפואה הגיעה להישגים דמיוניים. העולם הפך לכפר גלובלי, ובכל הקשור לשימושי החכמה' כפי שמפליא להגדיר מרנא החזון איש זיע"א, המדע גילה את חכמת הבריאה באופן שאין לתאר.

אלא שבכל הקשור לחכמה עצמה, אין למדע יד ורגל. הפיזיקאי היהודי (האתאיסט) סטיבן וינברג בספרו 'שלוש השניות הראשונות' מתאר במפורט כיצד

חלקי בארץ החיים

ברוך יערי

והותרך ה' לטובה בפרי בטןך

תינוקות של בית רבן צועדים בסך, אלול תשע"ז. מאה שערים, ירושלים

מו"ל: חלקי בקהילתי

יזמות קהילתית תורנית.
מייסד: הרב"ג ברוך צבי גרינבוים

עורך: אהוד בן יהודה

כותבים קבועים:

הרב אפרים קרלינסקי, הרב דב רבלין, הרב שלמה ליפשיץ,
הרב זאב קצנלבון, הרב נתנאל זליקוביץ,
הרב עלי מורגנשטרן, הרב יעקב שאפנס, ברוך יערי
עיצוב גרפי: נמיק פרסום, עיצוב גרפי: מירי 054-8420999

חלקי בקהילתי

חלקי בקהילתי:
רחוב קה"ת 14 ירושלים

מרכז מידע ארצי:

02-6260115

helki.co.il

helkioffice@gmail.com

חרדי עובד ומרגיש לבד?
'חלקי בקהילתי' - תרגיש בבית

חלקי בקהילתי 02-6260115

איפכא מסתברא

מה גורם לאיפכא מסתברניקים לומר תמיד הפוך, והאם הם מחמיצים את ההזדמנות

יראה, חלחלה ופחד? מה פתאום. איזו טעות. לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים, יום החתונה של עם ישראל עם הקב"ה, צאו וחולו בכרמים, בנות ציון. לראשונה הבין שמואל את מהותו של יום. כעת היו חייו מושלמים.

בעבר חשבתי שהאיפכא מסתברניקים הם אנשים מקוריים. תמיד בודקים במקורות, לא סומכים על מה שכולם אומרים, ולכן מגיעים לתוצאות אחרות. אחר כך הנחתי שהם חכמולוגים, חייבים לומר הפוך מכולם, ואם כולם יאמרו הפוך... בשביל זה נוצר ההפוך על הפוך. יש גם אנשים כאלו, אין ספק, אבל יש אחרים שהמח שלהם עובד רגיל, כאחד האדם, הם פשוט מפחדים. לא מפחדים מיום הדין, חזרה בתשובה וכו', גם פורים וסוכות מציקים להם. הם מפחדים ממחויבות. אם זה לחזור בתשובה או להדבק בקב"ה דרך השמחה. הם מפחדים מהחמצה, שלא יצליחו לנצל את ההזדמנות החד שנתית שהקב"ה נותן באותו היום, אז הם מעדיפים לחשוב שהיא לא קיימת, שכולם טועים בהבנתו של יום. ומה עם ההחמצה של ההתעלות שקיימת באותו חג? אותה כולם מחמיצים, לא רק הם. זה לא כל כך נורא.

יכול להיות שאכן יש מקום לדייק את מהותו של יום מסוים, אבל למה זה כל כך חשוב? נניח שהדגים לא רועדים אלא דווקא משתוקקים, יש עכשיו הזדמנות בה כלל ישראל ברעדה, זה חשוב מצד עצמו. גם אם יש הסברים אחרים ליום, ההסבר המקובל הוא לכל הפחות לגיטימי. כדאי תמיד לבדוק איזה מקום בנפש גורם לך לא לרצות לקבל אותו.

לו תוכן שולי. רק בקשר לחג אחד חלק שמואל תובנות עם כולם, הלא הוא יום הכיפורים. יום סליחה ומחילה, יום כפרה והכרעה, יום בו נחתמים גורלותיהם של בני האדם, לחסד או שמא לא.

לא היו ימים קשים לשמואל כיום הכיפורים, זמן זמנים וחצי קודם כבר הסתובב בהרגשה חמוצה, האם שב בתשובה דיו, הלא לשבים הוא מכפר ואינו מכפר לשאינם שבים. גם היום עצמו עבר עליו בחלחלה, ושמואל חש שמשוהו כאן לא נכון, לא יתכן שזהו מהותו של יום.

יום אחד מצא הוא סוף סוף את שאהבה

נפשו. זה התחיל גרוע, שכנו לספסל זמזם בלופ אינסופי את השיר האינסופי שנכתב למען סיום הש"ס של דרשו או הנחת אבן הפינה של ישיבתו של הגר"ב סורוצקין, "ביום חתונתו זה מתן תורה וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש". בפעם השלושים ושתים לפ"ק שהשכן חזר על המשפט הנ"ל בלי לזכור את ההמשך, החליט שמואל לפתוח את המשנה בתענית בפנים, ולפתור את בעיית המשפט החסר. שלף מהארון משניות עם קע"א פירושים, דפדף במרץ, והנה נפלו עיניו על פירושו של התפארת ישראל.

הלם, מי היה מאמין, בנות ישראל יוצאות ביום הכיפורים וחולות בכרמים, כי הוא יום החתונה של עם ישראל עם הקב"ה. יום מתן לוחות שניות, יום חנוכת בית המקדש. יום חיתום הדין? תשכחו מזה.

"אבל למה להפחיד?" נאם שמואל במרץ. "מה הקשר בין ראש השנה לפחד? אלו הימים הנחמדים, המלך בשדה, למה פלצות? מאיפה המצאתם את זה? במקום להשקיע בהמלכה אתם עסוקים בלפחד, ומפסידיים את כל ההשפעות.

ובכלל... אלו. "דגים שבים רועדים" בדקתם פעם מה המקור של זה? ספווילר: אין מקור, אלא אם כן שיח נשים אנאלפביתיות נחשב מקור בעיניכם. אם הדגים רועדים, כנראה שזה מצחוק."

לא היו אלו הימים היחידים ששמואל לא הבין את המון העם הנוהה אחר המשגיחים ממציאי ה"עניינים". שבועות זה קבלת התורה? דין על התורה של השנה הבאה? מאיפה הפנטזיות האלה? יום הקרבת שני הלחם, הוא יום דין, בהחלט. אבל על פירות האילן. לא על שום דבר אחר. והרי הכל מודים בדעצות בעיני נמי לכם.

גם האבל של תשעה באב לא התאים לשמואל. צריך להתאבל, זה ברור, אבל מתוך שמחה, והבנה שעוד ישבו זקנים וזקנות, עקיבא נחמתנו. מה שאולי כבר התחיל להתגשם. אז צריך להפסיק לחיות בחסר, בעיקר כי זה גורם סתם לעצבות ובריחה מעבודת ה'.

אל דאגה, לא היה לשמואל משהו נגד עצבות ופלצות, הוא ליטאי שורשי, עצבות טבועה אצלו עמוק בד.נ.א זה רק העיוות שעיצבן אותו.

גם את פורים שמואל לא סבל באותה המידה. שמחה... כל הפשוט יד, נותנים לו... נפשי בשאלתי... זה נוגד את מהותו של היום, פורים זה קבלת התורה מאהבה, חיבור אמיתי לתורה, איך הוא נהפך ליום של שכרות מצד אחד ותחנונים מצד שני. למה לפסס את מהותו של היום. שמואל נהג להליץ על זה, שיש לשנות מעט יותר מלימודו, אבל שוטה שלשנות שותה וללמוד לא לומד, מה נותר לו.

הבנתם את המסר. כך זה התנהל גם בחנוכה ובט"ו בשבט, סוכות ופסח. בכל חג מחדש התפלץ שמואל מטמטומם של בני האדם שהופכים את משמעותו של היום, מרוקנים אותו ממהותו, ויוצקים

ב'חלקי בקהילתי' מחכים לך! 'חלקי בקהילתי' - גם החלק שלך!

chelki.co.il helkioffice@gmail.com 02-6260115